

Ultrazvok abdominalne aorte: kratko poročilo s podiplomske delavnice

Andrej Bergauer

V organizaciji Združenja žilnih kirurgov Slovenije in Katedre za kirurgijo Medicinske fakultete v Mariboru je 9. Junija 2007 potekala podiplomska delavnica: ultrazvok abdominalne aorte. Študijsko gradivo sta pripravila doc. dr. Vojko Flis in asist. Mirjana Brvar, delavnica je potekala pod njunim neposrednim mentorstvom. Delavnica je bila namenjena sekundarijem in specializantom, število udeležencev pa je bilo omejeno na šest udeležencev.

Uvodno predavanje, ki ga je pripravil doc. dr. Vojko Flis, je udeležence seznanilo z osnovnimi značilnostmi ultrazvoka, ki jih je potrebno upoštevati pri preiskovanju struktur v abdomnu. Poudarek je bil na prepoznavi ključnih anatomskih struktur, ki so bistvene za orientacijo pri ultrazvočni presikavi abdominalne aorte in njihovi legi glede na površinsko anatomijo. Kljub namenoma ozko zastavljeni temi podiplomske delavnice, smo udeleženci pridobili smiselne in konkretne napotke, katere struktu-

re iskati in kako jih iskati med ultrazvočno preiskavo abdominalna ter zlasti kako koristno uporabiti poznavanje anatomije.

Praktični del delavnice je potekal v prostorih UZ diagnostike oddelka za radiologijo UKC Maribor. Uvodoma je asist. Mirjana Brvar hkrati z praktičnim prikazom UZ pregleda abdominalne aorte, pojasnila tudi osnove delovanja UZ naprave ter "knofologijo" same naprave. Slednje je bilo zlasti koristno za udeležence delavnice, ki se z ultrazvokom doslej niso pogosto srečevali, kajti skozi praktičen prikaz so se lahko poučili, da za neuspeh ali slabo preglednost niso zmeraj krive slaba tehnika ali zaplinitvenost bolnika, temveč lahko k temu znatno prispevajo nesmiselne nastavitve same naprave. Fizikalne osnove in elementarne značilnosti UZ so bile smiselno vpete v sam prikaz, hkrati s tem je bilo prikazano in pojasnjeno, kako jih uporabiti v realnem času. Podarjen je bilo tudi pomen sistematičnosti, s katero se je moč ubraniti površnosti, zlasti ko je potrebno ultrazvok opraviti v hudi časovni stiski.

V tretjem sklopu so se udeleženci razdelili po parih in pod mentorstvom doc. dr. Vojka Flisa in asist. Mirjane Brvar izvedli ultrazvočno preiskavo abdominalne aorte eden na drugem. S pomočjo mentorjev je vsak udeleženeec ponavljal pregled dokler ni bil sposoben prepoznati in opredeliti ključnih anatomskih struktur in opraviti orientacijske meritve abdominalne aorte. Ideja je bila, da naj bi bil vsak udeleženeec sposoben prepoznati anevrizmo abdominalne aorte z veliko stopnjo gotovosti, v dodatku pa še okvirno opredeliti lokalizacijo in največji premer. Med samim delom smo naleteli na precej težav, ki izvirajo iz habitusa, nastavitve naprave

ali pa nepravilne tehnike pregleda, na kar sta nas mentorja v realnem času opozarjala in dajala praktične napotke kako zaobiti težave oz. kako se v dani situaciji kar najboljše znajti.

Zadnji del delavnice je obsegal prepoznavo AAA pri bolnici z že znano AAA. Bolnica je podala svoje privočenje za sodelovanje pri učni delavnici. Med samo preiskavo je bilo podanih še precej praktičnih napotkov in zlasti podrobnosti, katerih se je potrebno zavedati, da premera anevrizme ne ocenimo napačno. Ob koncu delavnice smo udeleženci prejeli numerirano in signirano potrdilo, da smo podiplomsko delavnico opravili.

Potek in vsebina podiplomske delavnice sta bili zasnovani na filozofiji urgentnega ultrazvoka, kakor se je pričel razvijati v poznih osemdesetih in v začetku devetdesetih let v ZDA in Nemčiji. Ideja ni široka preiskava neke anatomske regije, pač pa ciljan odgovor na klinično vprašanje v okolju urgentne ambulante. V tem primeru anevrizma abdominalne aorte – da ali ne. Raziskave kažejo, da je ultrazvok 100 % senzitivnen pri odkrivanju AAA, tudi kadar ga ciljano uporabijo neizkušeni zdravniki, ki pa so večji preiskave abdominalne aorte. Želimo si še več podiplomskih delavnic s tematiko urgentnega ultrazvoka, zlasti v času, ko je jasno, da si je ultrazvok odločno utrl pot v urgentne ambulante v svetu, v zadnjem času pa tudi pri nas in poznavanje urgentne usmerjene ultrazvočne preiskave vse bolj postaja osnovna veščina vsakega zdravnika, podobno kot uporaba stetoskopa. Za odlično pripravljeno delavnico, trud in potrpljenje se udeleženci zahvaljujemo doc. dr. Vojku Flisu in asist. Mirjani Brvar.

